

Nr 55

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under åttonde huvudtiteln gjorda framställningar om anslag för budgetåret 1956/57 till rasbiologiska institutet, farmaceutiska institutet m. m.
(2:a avd.)

1:o) **Rasbiologiska institutet: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts i propositionen nr 1 under åttonde huvudtiteln framlagda förslag (punkt 134, s. 293 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 4 januari 1956), vilket innebär en anslagshöjning med 11 200 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för rasbiologiska institutet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1956/57:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöning till ordinarie tjänsteman	27 000
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal	74 500
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	26 000

Summa kronor 127 500

b) till *Rasbiologiska institutet: Avlöningar* för budgetåret 1956/57 anvisa ett förslagsanslag av 127 500 kronor.

2:o) **Rasbiologiska institutet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 135, s. 293), vilket innebär en anslagshöjning med 2 700 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Rasbiologiska institutet: Omkostnader* för budgetåret 1956/57 anvisa ett förslagsanslag av 16 000 kronor.

3:o) **Rasbiologiska institutet: Materiel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 136, s. 294), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Rasbiologiska institutet: Materiel m. m.* för budgetåret 1956/57 anvisa ett reservationsanslag av 31 100 kronor.

4:o) **Farmaceutiska institutet: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 137, s. 294—302) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att, med tillämpning tills vidare från och med budgetåret 1956/57, vidtaga den ändring i personalförteckningen för farmaceutiska institutet, som föranledes av vad departementschefen anfört, dels godkänna av departementschefen angiven avlöningsstat för farmaceutiska institutet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1956/57, dels ock till Farmaceutiska institutet: Avlöningar för budgetåret 1956/57 anvisa ett förslagsanslag av 565 000 kronor.

I samband härmed har utskottet till behandling förehaft

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Nils Theodor Larsson m. fl.* (I: 242) och den andra inom andra kammaren av herr *von Friesen* (II: 546), i vilka — såvitt här är i fråga — hemställts, att riksdagen måtte besluta att avskaffa alla kvarstående elevavgifter vid universiteten och de under ecklesiastikdepartementet hörande högskolorna samt att riksdagen för budgetåret 1956/57 måtte besluta anvisa belopp till ersättning för bortfallna inkomster av elevavgifter vid universiteten i Uppsala, Lund och Göteborg med högst 10 500 kronor eller det lägre belopp som må finnas skäligt med hänsyn till värderingen av övriga i ifrågavarande inkomstposter ingående särskilda uppboordsmedel;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Lindblom m. fl.* (I: 421) och den andra inom andra kammaren av herr *Ohlin m. fl.* (II: 513), i vilka, såvitt här är i fråga, hemställts, att riksdagen måtte besluta att avskaffa alla kvarvarande obligatoriska elevavgifter vid universiteten och högskolorna;

dels ock två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Lindblom m. fl.* (I: 422) och den andra inom andra kammaren av herr *Ohlin m. fl.* (II: 514), i vilka hemställts, att riksdagen måtte till ersättning för bortfallna inkomster vid avskaffande av kvarvarande elevavgifter vid universitet och högskolor på berörda anslagspunkter under åttonde huvudtiteln anvisa förslagsanslag av högst 10 500 kronor eller det lägre belopp, som kan finnas skäligt vid granskning av riksstaten.

I den mån redogörelse i det följande icke lämnas för innehållet i motionerna hänvisas till motionerna I: 242, II: 513 och II: 514.

Kungl. Maj:ts förslag innebär en anslagshöjning med 108 700 kronor. Förslaget avser — förutom vissa automatiska utgiftsförändringar — inrättande av en professur i farmakodynamik och toxikologi med indragning samtidigt av en å statens farmaceutiska laboratoriums avlöningsstat uppförd, i lönegraden Ca 37 placerad, av professorn C. H. Rydin innehavd tjänst som avdelningsföreståndare för laboratoriets biologiska avdelning

och med Rydin som förste innehavare av ovannämnda professur, medelsanvisning för anställande av ett laboratoriebiträde i Ce 11, en amanuens och två förste amanuenser samt för utbyte av en kontoristtjänst i Ce 13 mot en kansliskrivartjänst i Ce 15 ävensom borttagande av nu förefintliga termins-, övnings- och depositionsavgifter vid farmaceutiska institutet.

Beträffande sistnämnda förslag inhämtas av statsrådsprotokollet följande.

Sveriges förenade studentkårer har i en den 3 november 1955 gjord framställning om borttagande av studerandeavgifterna vid universiteten och vissa andra högre läroanstalter — under åberopande av en vid framställningen fogad utredning — hemställt om avskaffande av nu förefintliga elevavgifter vid, bland annat, farmaceutiska institutet. I framställningen har framhävts, jämte annat, att av eleverna vid institutet (ca 300 till antalet) uttogs för närvarande i avgifter av olika slag ett lika stort belopp som sammanlagt erlades av landets omkring 10 000 universitetsstuderande.

Institutets styrelse, som anbefallts inkomma med utlåtande över framställningen, har instämt i ett av *lärarkollegiet* avgivet yttrande i ärendet. I nämnda yttrande anföres bland annat:

De avgifter, som förekommer vid farmaceutiska institutet, är följande, nämligen termins-, övnings-, examens- och depositionsavgifter. I fråga om grunden för uttagande av dessa avgifter och avgifternas användning må följande anföras. I 35 § andra stycket stadgan den 30 augusti 1943 (nr 669) för farmaceutiska institutet föreskrives, att studerande jämte fastställd terminsavgift har att erlägga av styrelsen bestämd ersättning för materiel m. m., som användes vid de praktiska övningarna. Vidare meddelas i stadgans 47 § första stycket, att fastställd examensavgift skall erläggas, då studerande ingiver ansökan om examen. Genom Kungl. brev den 30 augusti 1943 har institutets styrelse bemyndigats att fastställa de termins- och examensavgifter, som skall erläggas av studerande vid institutet, dock att dessa avgifter icke utan Kungl. Maj:ts medgivande må fastställas till högre belopp än 50 kronor i fråga om terminsavgift och 25 kronor i fråga om examensavgift. Institutets styrelse beslöt den 12 november 1943, att terminsavgiften skulle utgå med 50 kronor och examensavgiften med 25 kronor. Sistnämnda dag beslöt styrelsen även, att den oförmälda ersättningen för materiel m. m., som de studerande hade att erlägga, skulle utgå i form av övningsavgift med 50 kronor per termin under lärokurs för apotekarexamen och med 25 kronor per termin under lärokurs för farmacie kandidatexamen (numera receptarieexamen). Som ersättning för förbrukad materiel är även att anse den depositionsavgift, som av ålder erlägges av de studerande en gång årligen. Denna avgift belöper sig för studerande vid apotekarlinjen till 10 kronor och för studerande vid receptarielinjen till 5 kronor årligen.

Under budgetåret 1954/55 inflöt enligt uppgift från institutets kamrere följande belopp i avgifter, nämligen

terminsavgifter		26 900 kronor
övningsavgifter		14 375 »
depositionsavgifter		2 025 »
examensavgifter		2 960 »

Beträffande användningen av de influtna avgiftsbeloppen gäller följande. *Terminsavgifter.* Till materiel m. m. må institutets styrelse disponera dels inflytande terminsavgifter till ett belopp av 6 500 kronor, dels ock av förefintligt överskott å terminsavgifter ett belopp av högst 2 000 kronor (K. br. den 19 maj 1939). Av terminsavgiftsmedel må vidare 6 480 kronor användas till avlöning av 3 tredjeamanuenser, nämligen en i galenisk farmaci, en i kemi och en i farmaceutisk mikrobiologi (K. br. den 6 juli 1951, den 30 maj 1952 och den 17 juni 1955 samt civildepartementets ämbetskrivelse den 17 juni 1955). Genom särskilda av Kungl. Maj:t meddelade beslut, senast den 26 november 1954, har sedan 1952 medgivits, att 3 000 kronor årligen av överskott å terminsavgifter finge disponeras för anordnande av obligatoriska biologiskt-medicinska översikt kurser rörande läkemedlen. Slutligen medgives i kungl. brev den 17 juni 1955 att av befintligt överskott å terminsavgifter högst 3 000 kronor årligen må utgå till prope- deutisk undervisning i matematik och statistik.

Övningsavgifter. Samtliga inflytande övningsavgifter må användas till materiel m. m. (K. br. den 19 maj 1939).

Depositionsavgifter. Dessa avgifter skiljer sig till namnet men icke till gagnet från övningsavgifterna och användes sålunda helt till materiel.

Examensavgifterna. Bestämmelser om disposition av examensavgifterna har meddelats av Kungl. Maj:t genom brev den 23 maj 1935. Till den del ifrågavarande bestämmelser alltjämt är aktuella innebär de, att avgifterna får disponeras till bekostande av erforderliga undersökningar och utredningar, för beredande av bidrag till studieresor och dylikt samt till andra tillfälliga utgifter i institutets intresse, vilka icke finnes upptagna i gällande stat.

I sitt år 1948 avgivna betänkande (SOU 1948:46) föreslog farmaceut- utbildningssakkunniga (s. 178—179), att de studerande skulle befrias från erläggande av termins- och övningsavgifter. Som en konsekvens härav skulle belastningen å avlönings- och materielanslagen ökas. I fråga om examensavgifterna anförde de sakkunniga: »Examensavgifterna utgör de enda medel, som står till institutets förfogande för bestridande av tillfälliga utgifter i institutets intresse, vilka icke kan bekostas från anslag, upptagna i institutets stat. Dessa avgifter, vilka ju icke kan anses nämnvärt betunga de studerande, bör enligt de sakkunnigas mening fortfarande utgå.» Vad de sakkunniga anført i fråga om avgifterna lämnades i avgivna remissyttranden över betänkandet utan erinran såväl av lärarkollegiet som av institutets styrelse.

Lärarkollegiet hyser alltjämt den uppfattningen, att de avgifter, som för närvarande belastar de studerande vid institutet, bör avskaffas, dock med undantag för examensavgifterna. En förutsättning härför är emellertid, att institutet i annan ordning erhåller täckning för de utgifter, som hittills bestritts med avgiftsmedel. Sålunda bör avlöningsanslagets delpost till Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, uppräknas med $(3 \times 2\,160 + 3\,000 + 3\,000 = 12\,480)$ kronor eller i runt tal 12 500 kronor och materielanslaget uppräknas med $(6\,500 + 2\,000 + 14\,375 + 2\,025 =)$ 24 900 kronor. Lärarkollegiet får sålunda under nyss angiven förutsättning tillstyrka bifall till den av Sveriges förenade studentkårer gjorda framställningen i vad angår avskaffande av termins-, övnings- och depositionsavgifter men avstyrka bifall beträffande borttagande av examensavgifterna.

Departementschefen har anfört följande.

Av studerandena vid våra högre läroanstalter är eleverna vid farmaceutiska institutet för närvarande i sällsynt stor utsträckning pålagda avgifter av olika slag. Såsom framgår av min förut lämnade redogörelse uttages av institutets elever fyra särskilda avgifter, nämligen termins-, övnings-, depositions- och examensavgifter. I dylika avgifter inflöt under sistflutna budgetår sammanlagt 46 260 kronor. I likhet med institutets styrelse och lärarkollegium anser jag, att termins-, övnings- och depositionsavgifterna bör borttagas från och med nästa budgetår. Däremot är jag icke beredd att för nästa budgetår föreslå avskaffande av examensavgifterna. Dylika avgifter uttages för närvarande vid flertalet av övriga högre läroanstalter. Av nu inflytande termins-, övnings- och depositionsavgifter användes 12 480 kronor till avlönande av viss amanuenspersonal och bekostande av särskild kursundervisning samt 24 900 kronor till anskaffande av materiel. Ett borttagande av sistnämnda avgifter, i enlighet med vad jag föreslagit, medför sålunda en ökad belastning å institutets avlönings- och materielanslag för nästa budgetår. Enligt verkställd undersökning förefanns emellertid vid utgången av sistförflutna budgetår en behållning av terminsavgifter på 31 721 kronor. Denna behållning är räkenskapsmässigt redovisad såsom reservation å institutets materielanslag i budgetredovisningen för nämnda budgetår. Ifrågavarande reservation kan intill utgången av innevarande budgetår beräknas öka till minst 37 400 kronor. Denna reservation synes mig böra användas för att undvika eljest erforderliga höjningar av avlönings- och materielanslagen. Av budgettekniska skäl bör reservationen disponeras på det sättet, att den uteslutande tages i beräkning vid avvägningen av materielanslaget för nästa budgetår. Detta reservationsanslag, som för innevarande budgetår är uppfört med 65 000 kronor, föreslås av institutet skola för nästa budgetår upptagas till oförändrat belopp. Ett borttagande av terminsavgifterna nödvändiggör å ena sidan en uppräkning av anslagsmedlen till materiel med förutnämnda belopp av 24 900 kronor. Å andra sidan kan materielanslaget minskas med den i det föregående beräknade reservationen av 37 400 kronor. Jag föreslår därför, att materielanslaget för nästa budgetår uppföres med 52 500 kronor, innebärande en sänkning med 12 500 kronor. Vad beträffar avlöningsanslaget för nästa budgetår bör detta — till följd av terminsavgifternas borttagande — vid här angivna förfaringsätt ökas med hela det belopp, 12 480 kronor, som nu av inflytande dylika avgifter användes till avlönande av viss amanuenspersonal och bekostande av särskild kursundervisning.

Till stöd för det i *motionerna I: 242* och *II: 546* gjorda yrkandet har anförts huvudsakligen följande.

Man kan med tillfredsställelse konstatera, att i årets statsverksproposition väckts förslag om avskaffande av åtskilliga av de avgifter, som åvilar studerande vid universitet och högskolor. Särskilt glädjande är att de studerande vid farmaceutiska institutet, som för närvarande är avsevärt mer betungade av olika avgifter än övriga studenter, kommer att befrias från flertalet av de avgifter som de nu har att erlagga.

De krav på borttagande av elevavgifterna vid universiteten och högskolorna, som framfördes av Sveriges förenade studentkårer (SFS) hösten 1955, har av vederbörande departementschefer i vissa fall accepterats, i

vissa fall tillbakavisats och i vissa fall icke ens anmälts; beträffande terminsavgifterna vid Stockholms högskola har Kungl. Maj:ts ställningstagande ännu icke redovisats. SFS:s synpunkter synes emellertid vara värda att ytterligare beaktas.

Vid de tekniska högskolorna upptages i samband med inskrivningen en depositionsavgift på 50 kronor. Denna torde vara att betrakta som en form av ersättning för slitage på laboratorieutrustningen. Eftersom motsvarande avgifter vid övriga läroanstalter har avskaffats eller aldrig existerat, synes depositionsavgiften, som icke redovisas i riksstaten, böra slopas.

Övriga kvarstående elevavgifter är av följande slag. Inskrivningsavgifter finnes vid universiteten, karolinska mediko-kirurgiska institutet och handelshögskolorna; examensavgifter finnes vid dessa och flera ytterligare lärosäten. Inkonsekvenserna på detta område är uppenbara även inom samma huvudtitel. En civilingenjör har sålunda icke behövt erlägga vare sig inskrivningsavgift eller examensavgift, en tandläkare däremot den sistnämnda avgiftstypen och en läkare bådadera. En veterinär har erlagt examensavgift, däremot ej en agronom eller en jägmästare.

De belopp det här rör sig om är icke vare sig per student eller tillsammans tagna särskilt betydande. Däremot torde uppbörden och förvaltningen av avgifterna förorsaka ett arbete som inte står i rimlig proportion till intäkterna. I ett fall, nämligen inskrivningsavgiften vid karolinska institutet på 50 öre per student, måste det starkt ifrågasättas om avgiften täcker de med avgiftssystemet förknippade kostnaderna. Speciellt anmärkningsvärt beträffande dessa avgifter är att de endast i ett mindre antal fall redovisas i riksstaten och att inkomsterna i så fall starkt undervärderas. Ett slopande av avgifterna förutsätter givetvis, att anslagen till läroanstalterna höjs såsom kompensation för de bortfallna intäkterna. En sådan anslagshöjning synes dock icke behöva uppgå till samma belopp som avgifterna. Tillgängliga uppgifter ger nämligen vid handen, att de genom inskrivnings- och examensavgifterna erhållna kassorna stundom använts till ändamål, som icke synes böra bestridas av vare sig avgifter från de studerande eller statsmedel. Tilläggas bör att medelsanvändningen icke synes vara bunden av en gemensam, fast praxis och att förvaltningen av de influtna medlen ibland synes vara otillfredsställande; vid en fakultet uppges sålunda räkenskaperna vara oreviderade sedan minst tio år. Det synes självklart, att de från de enskilda studenterna uppburna medlen icke får vare sig förvaltas med mindre omsorg eller användas för mindre angelägena ändamål än övriga statsmedel.

Sammanfattningsvis kan alltså konstateras, att de kvarstående elevavgifterna tillhör ett godtyckligt och föråldrat system så till vida som de kvarstår vid vissa läroanstalter men har avskaffats eller aldrig existerat vid de övriga. Administrativt synes de förorsaka ett oproportionerligt stort och från rationaliseringssynpunkt otillfredsställande merarbete.

I *motionerna I: 421* och *II: 513* har, såvitt nu är i fråga (s. 44—46), anförts bland annat följande.

Studentsociala utredningen föreslog avskaffande av alla obligatoriska elevavgifter såsom termins-, inskrivnings- och examensavgifter vid landets högskolor. Dessa avgifter utgjorde enligt utredningen ett ekonomiskt hinder som påverkade ungdomens yrkesval och bidrog till att skapa den skeva socialgruppsfördelningen vid rekryteringen till högre studier.

I en skrivelse till Kungl. Maj:t av den 4 oktober 1955 framhåller Sveriges

förenade studentkårer (SFS) att vissa steg har tagits i av utredningen föreslagen riktning. För att klarlägga den aktuella situationen har SFS företagit en undersökning av de ännu kvarstående, obligatoriska avgifterna vid landets högskolor. Denna undersökning omfattar endast sådana avgifter, som berör huvudparten av de studerande vid respektive läroanstalt, och omfattar därför icke alla de kursavgifter, som i vissa fall utgår. Enligt undersökningen uppgick de högre läroanstalternas intäkter av elevavgifter budgetåret 1954/55 till 426 800 kronor. SFS har i sin skrivelse lämnat en fullständig redogörelse för i vilken utsträckning de olika slagen av avgifter uttas liksom för tidigare behandling av denna fråga i riksdagen. SFS' framställning utmynnar i en hemställan om att alla de ännu utgående obligatoriska avgifterna vid universitet och högskolor skall avskaffas. Kungl. Maj:t har i statsverkspropositionen i viss grad tillmötesgått denna begäran i vad avser elevavgiften vid flera fackhögskolor. Tiden torde dock nu vara inne att realisera även denna studentsociala målsättning fullt ut.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag med avseende å farmaceutiska institutets personalorganisation.

Såsom av den lämnade redogörelsen framgår uttagas för närvarande av institutets elever fyra särskilda avgifter, nämligen termins-, övnings-, depositions- och examensavgifter. Departementschefen har förordat, att de tre förstnämnda avgifterna skola borttagas från och med nästa budgetår. Utskottet biträder detta förslag.

Utskottet har i förevarande sammanhang ansett sig böra till behandling upptaga de i det föregående redovisade, motionsvis framställda yrkandena i vad de avse avskaffandet av alla kvarvarande obligatoriska elevavgifter vid universiteten och de under åttonde huvudtiteln hörande högskolorna. Vid universiteten och karolinska institutet kvarstå inskrivnings- och examensavgifter, vid tandläkarhögskolorna examensavgifter, vid farmaceutiska institutet — under förutsättning av riksdagens bifall till borttagande av övriga ovannämnda avgifter efter den 1 juli 1956 — examensavgifter, vid de tekniska högskolorna depositionsavgifter och terminsavgifter i den lägsta årskursen samt vid Stockholms högskola termins- och examensavgifter.

Vad de tekniska högskolorna och Stockholms högskola beträffar har Kungl. Maj:t dels i propositionen nr 1 (åttonde huvudtiteln, punkten 163), dels ock i en den 2 mars 1956 dagtecknad proposition, nr 108, föreslagit, att terminsavgifterna vid de tekniska högskolorna respektive vid Stockholms högskola skola helt avskaffas från och med nästa budgetår. Utskottet kommer framdeles i samband med behandlingen av dessa ärenden att taga ställning till berörda förslag.

Vidkommande de övriga kvarvarande avgifterna av ovan angivet slag vill utskottet med anledning av vad i motionerna I: 242 och II: 546 samt I: 421 och II: 513, samtliga dessa motioner såvitt här är i fråga, anförts framhålla, att enligt utskottets mening starka principiella skäl tala för dessa avgifters borttagande. Det synes emellertid utskottet erforderligt att genom vederbörande universitets- och högskolemyndigheters försorg

närmare utredning förebringas rörande ifrågavarande spörsmål, innefattande bland annat uppgift huruvida ett avskaffande av sagda avgifter kan såsom kompensation för inkomstbortfallet föranleda behov av uppräknig av ifrågakommande anslag. Utskottet förutsätter att nämnda utredning verkställes i samband med vederbörande lärosätens petitaframställningar för budgetåret 1957/58, så att Kungl. Maj:t kan för 1957 års riksdag framlägga förslag i ämnet. Utskottet förordar, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t giver till känna vad utskottet i nu angivna avseenden anför.

På grund av den ståndpunkt utskottet sålunda intagit avstyrker utskottet bifall till motionerna I: 242 och II: 546, i vad de avse medelsanvisning, samt till motionerna I: 422 och II: 514.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,
att riksdagen må

I. a) bemyndiga Kungl. Maj:t att, med tillämpning tills vidare från och med budgetåret 1956/57, vidtaga den ändring i personalförteckningen för farmaceutiska institutet, som föranledes av vad departementschefen anför;

b) godkänna följande avlöningsstat för farmaceutiska institutet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1956/57:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	139 900
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	95 800
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal ..	241 800
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	94 500
	Summa kronor 572 000

S ä r s k i l d a u p p b ö r d s m e d e l

Avkastning av donationsfond	7 000
	Nettoutgift kronor 565 000

c) till *Farmaceutiska institutet*: Avlöningar för budgetåret 1956/57 anvisa ett förslagsanslag av 565 000 kronor;

II. med anledning av motionerna I: 242 och II: 546, dessa motioner såvitt här är i fråga och såvitt de icke avse medelsanvisning, samt motionerna I: 421 och II: 513, såvitt här är i fråga, i skrivelse till Kungl. Maj:t giva till känna vad utskottet anför rörande avskaffande av kvarvarande avgifter vid universitetet och vissa högskolor;

III. avslå motionerna I: 242 och II: 546, såvitt här är i fråga och såvitt de avse medelsanvisning, ävensom motionerna I: 422 och II: 514.

5:o) **Farmaceutiska institutet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 138, s. 302 och 303), vilket innebär en anslagshöjning med 5 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Farmaceutiska institutet: Omkostnader* för budgetåret 1956/57 anvisa ett förslagsanslag av 55 600 kronor.

6:o) **Farmaceutiska institutet: Materiel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 139, s. 303), vilket innebär en anslagsminskning med 12 500 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Farmaceutiska institutet: Materiel m. m.* för budgetåret 1956/57 anvisa ett reservationsanslag av 52 500 kronor.

7:o) **Farmaceutiska institutet: Inredning och utrustning av nya lokaler.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 140, s. 303 och 304), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Farmaceutiska institutet: Inredning och utrustning av nya lokaler* för budgetåret 1956/57 anvisa ett reservationsanslag av 150 000 kronor.

8:o) **Ortnamnskommissionen: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 141, s. 304 och 305), vilket innebär en anslagshöjning med 13 400 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för ortnamnskommissionen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1956/57:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	3 300
2. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal ..	106 900
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	26 700
Summa kronor	136 900

b) till *Ortnamnskommissionen: Avlöningar* för budgetåret 1956/57 anvisa ett förslagsanslag av 136 900 kronor.

9:o) **Ortnamnskommissionen: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 142, s. 305), vilket innebär en anslagsminskning med 5 600 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ortnamnskommissionen: Omkostnader* för budgetåret 1956/57 anvisa ett förslagsanslag av 17 700 kronor.

10:o) **Ortnamnskommissionen: Insamling och bearbetning av vetenskapligt material.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 143, s. 305 och 306), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ortnamnskommissionen: Insamling och bearbetning av vetenskapligt material* för budgetåret 1956/57 anvisa ett reservationsanslag av 40 000 kronor.

11:o) **Bidrag till institutet för ortnamns- och dialektforskning i Göteborg.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 144, s. 306), vilket innebär en anslagsminskning med 9 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till institutet för ortnamns- och dialektforskning i Göteborg* för budgetåret 1956/57 anvisa ett anslag av 12 000 kronor.

12:o) **Landsmålsarkiven: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 145, s. 306—308) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen angiven avlöningsstat för landsmålsarkiven, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1956/57, dels ock till Landsmålsarkiven: Avlöningar för budgetåret 1956/57 anvisa ett förslagsanslag av 319 000 kronor.

I samband härmed har utskottet till behandling förehaft två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Bengtson* (I: 239) och den andra inom andra kammaren av herrar *Orgård* och *Ståhl* (II: 115), i vilka hemställts, att riksdagen ville på riksstaten från och med budgetåret 1956/57 upptaga en tjänst vid Landsmåls- och folkminnesarkivet i Uppsala som tekniskt biträde i lönegrad Ce 11.

Kungl. Maj:ts förslag, som innebär en anslagshöjning med 33 400 kronor, avser — förutom vissa automatiska utgiftsändringar — inrättandet vid landsmålsarkivet i Lund av en personlig tjänst som arkivarie i lönegrad Cg 29 för arkivarien i lönegrad Ce 27 därstädes I. Ingers. Departementschefen har icke biträtt av kanslern för rikets universitet framlagt förslag om inrättande av en tjänst som tekniskt biträde i lönegrad Ce 11 vid landsmåls- och folkminnesarkivet i Uppsala.

Det i *motionerna I: 239* och *II: 115* framställda yrkandet överensstämmer med kanslerns nyssnämnda förslag. Beträffande motiveringen för yrkandet hänvisas till motionen II: 115.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag och har icke funnit sig böra biträda det motionsvis framställda yrkandet.

Utskottet hemställer förty,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å *motionerna I: 239* och *II: 115*,

a) godkänna följande avlöningsstat för landsmålsarkiven, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1956/57:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	7 600
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal	247 800
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	63 600
	Summa kronor 319 000

b) till *Landsmålsarkiven: Avlöningar* för budgetåret 1956/57 anvisa ett förslagsanslag av 319 000 kronor.

13:o) **Landsmålsarkiven: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 146, s. 308 och 309), vilket innebär en anslagsminskning med 2 800 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Landsmålsarkiven: Omkostnader* för budgetåret 1956/57 anvisa ett förslagsanslag av 22 200 kronor.

14:o) **Landsmålsarkiven: Insamling och bearbetning av vetenskapligt material.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 147, s. 309 och 310), vilket innebär en anslagshöjning med 400 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Landsmålsarkiven: Insamling och bearbetning av vetenskapligt material* för budgetåret 1956/57 anvisa ett reservationsanslag av 92 900 kronor.

15:o) **Bidrag till institutet för folkminnesforskning i Göteborg.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 148, s. 310 och 311), vilket innebär en anslagshöjning med 2 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till institutet för folkminnesforskning i Göteborg* för budgetåret 1956/57 anvisa ett anslag av 24 300 kronor.

16:o) **Ersättning åt sakkunniga i befordringsärenden vid universitetet m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 149, s. 311), vilket innebär en anslagshöjning med 50 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning åt sakkunniga i befordringsärenden vid universitetet m. m.* för budgetåret 1956/57 anvisa ett förslagsanslag av 250 000 kronor.

17:o) **Bidrag till instituten för socialpolitisk och kommunal utbildning och forskning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 150, s. 312—314), vilket innebär en anslagshöjning med 62 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till instituten för socialpolitisk och kommunal utbildning och forskning* för budgetåret 1956/57 anvisa ett förslagsanslag av 675 900 kronor.

18:o) **Kurser för fortsatt utbildning av befattningshavare i kommunal och social tjänst.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 151, s. 314), vilket innebär en anslagshöjning med 5 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kurser för fortsatt utbildning av befattningshavare i kommunal och social tjänst* för budgetåret 1956/57 anvisa ett reservationsanslag av 10 000 kronor.

19:o) **Fortsättnings- och repetitionskurser för läkare.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 152, s. 314 och 315), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Fortsättnings- och repetitionskurser för läkare* för budgetåret 1956/57 anvisa ett reservationsanslag av 10 000 kronor.

20:o) **Garantilånenämnden: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 153, s. 315), vilket innebär en anslagshöjning med 1 200 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för garantilånenämnden, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1956/57:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	12 100
2. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal ..	36 200
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	9 900
	Summa kronor 58 200

b) till *Garantilånenämnden: Avlöningar* för budgetåret 1956/57 anvisa ett förslagsanslag av 58 200 kronor.

21:o) **Garantilånenämnden: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 154, s. 315 och 316), vilket innebär en anslagsminskning med 1 100 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Garantilånenämnden: Omkostnader* för budgetåret 1956/57 anvisa ett förslagsanslag av 20 000 kronor.

22:o) **Kostnader för statlig kreditgaranti för vissa studielån.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 155, s. 316), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kostnader för statlig kreditgaranti för vissa studielån* för budgetåret 1956/57 anvisa ett förslagsanslag av 75 000 kronor.

23:o) **Kostnader för avskrivning av studielån med statlig kreditgaranti till studenter m. fl.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 156, s. 316 och 317), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kostnader för avskrivning av studielån med statlig kreditgaranti till studenter m. fl.* för budgetåret 1956/57 anvisa ett förslagsanslag av 10 000 kronor.

24:o) **Bidrag till inventarier i studentbostadshus.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 157, s. 317 och 318), vilket innebär en anslagshöjning med 50 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till inventarier i studentbostadshus* för budgetåret 1956/57 anvisa ett reservationsanslag av 450 000 kronor.

25:o) **Bidrag till Sveriges förenade studentkårer för redigering av ett register över vissa licentiat- och doktorsavhandlingar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 158, s. 318), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till Sveriges förenade studentkårer för redigering av ett register över vissa licentiat- och doktorsavhandlingar* för budgetåret 1956/57 anvisa ett anslag av 2 200 kronor.

26:o) **Bidrag till anordnande av praktisk-pedagogiska utbildningskurser för blivande läroverkslärare m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 159, s. 318 och 319), vilket innebär en anslagshöjning med 1 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till anordnande av praktisk-pedagogiska utbildningskurser för blivande läroverkslärare m. m.* för budgetåret 1956/57 anvisa ett anslag av 39 600 kronor.

27:o) **Kurser för utbildande av laboratoriebiträden.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 160, s. 319 och 320), vilket innebär en anslagshöjning med 12 600 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kurser för utbildande av laboratoriebiträden* för budgetåret 1956/57 anvisa ett anslag av 36 500 kronor.

Stockholm den 20 mars 1956

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet ha närvarit

från första kammaren: herrar Karl Andersson, Gustaf Karlsson, Ohlon, Näsgård, Gillström, Näsström, Boman, Hesselbom, Sundelin, Einar Persson, Birger Andersson, Thun, Holmqvist, Nils Theodor Larsson och Arrhén; samt

från andra kammaren: herrar Skoglund i Doverstorp, Ward, Malm-borg i Skövde, Bergström, Andersson i Malmö, Ståhl, Åkerström, Rubbe-stad, Hoppe, Petterson i Degerfors, Andersson i Mölndal, Johansson i Mysinge, fröken Vinge, fröken Karlsson och herr Helén.

Reservation

vid punkten 12 (Landsmålsarkiven: Avlöningar) av herr Ståhl.